

TOEZICHT OP DE TAAKUITVOERING VAN TOEZICHT EN HANDHAVING DOOR DE GEMEENTE

Uden

Plaats: Uden

Gemeentenummer: 0856

Onderzoek nummer: 289917

Datum onderzoek: februari 2016 – juni 2016

Datum vaststelling: 4 augustus 2016

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING.....	4
1. INLEIDING.....	5
2. BEVINDINGEN.....	6
3. OORDEEL.....	9
4. ZIENSWIJZE GEMEENTE.....	10

SAMENVATTING

De gemeente Uden is door de Inspectie van het Onderwijs geselecteerd voor een nader onderzoek omdat uit de verantwoordingsinformatie over 2014 is gebleken dat er mogelijke tekortkomingen zijn op de uitvoering van de wettelijke criteria van toezicht en handhaving op het gebied van kinderopvang en peuterspeelzalen.

Het nader onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode februari 2016 tot en met juni 2016.

De inspectie komt tot het volgende oordeel:

De gemeente Uden voldoet niet aan de uitvoering van de wettelijke eisen op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang en peuterspeelzalen.

- Het wettelijk criterium Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen moet actueel, juist en volledig zijn
- Het wettelijk criterium tijdig behandelen van de aanvragen tot registratie
- Het wettelijk criterium handhavend optreden

Bovenstaande wettelijke criteria zijn door de inspectie als niet op orde beoordeeld. De gemeente Uden ontvangt daarom van de inspectie een B-status (aangepast-arrangement).

Teneinde de tekortkomingen op te heffen is een verbetertraject noodzakelijk.

Op korte termijn neemt de inspectie contact op met de gemeentelijke contactpersoon om door te nemen hoe er door de gemeente invulling wordt gegeven aan het proces en de inhoud van het verbetertraject met als doel de tekortkomingen zo snel mogelijk op te heffen. De gemeente doet in overleg met de inspectie een voorstel voor een nieuw ijkmoment waarop de inspectie beoordeelt of de gemeente Uden haar wettelijke taken op orde heeft.

Voor een onderbouwing van dit oordeel verwijs ik u naar hoofdstuk 2 en 3 van dit rapport. In hoofdstuk 2 zijn de onderzoeksbevindingen beschreven. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de weging door de inspectie van de bevindingen. Indien de gemeente gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen, is dit opgenomen in hoofdstuk 4.

1. INLEIDING

Voor u ligt een rapport over de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kinderopvang en peuterspeelzalen door de gemeente Uden.

Dit rapport is opgesteld door de Inspectie van het Onderwijs vanuit haar opdracht van de minister van SZW om de uitvoering van de wettelijke taken voor de kinderopvang en peuterspeelzalen door gemeenten te beoordelen.

In het toezichtkader en waarderingskader heeft de inspectie vastgelegd hoe zij te werk gaat en hoe zij tot haar oordeel komt. Op 1 oktober 2014 zijn beide kaders gepubliceerd op de website van de Inspectie van het Onderwijs¹ (www.onderwijsinspectie.nl) en die van de Staatscourant.

Dit rapport geeft inzicht in de wettelijk taakuitvoering van de gemeente Uden. Het rapport dient als weergave van het onderzoek en zo nodig als basis voor eventuele verbeterafspraken die de inspectie met de gemeente maakt om tot een goede uitvoering van haar taken te komen. De inspectie beoordeelt alleen of een gemeente de wettelijke minimumeisen voldoet.

Onderzoekopzet

Over het verslagjaar 2013 is een risicoanalyse uitgevoerd op basis van de uitkomsten van het jaarverslag. Hierbij is gekeken of bij de gemeente Uden risico's waren in het voldoen aan de wettelijke eisen voor de takenuitvoering. Daarbij is ook de inspectiehistorie van de gemeente en eventuele signalen betrokken. De risicoanalyse gaf aanleiding om de gemeente Uden aan een nader onderzoek te onderwerpen omdat er mogelijk tekortkomingen zijn op:

- het wettelijk criterium Landelijk Register voor Kinderopvang en Peuterspeelzalen moet actueel, juist en volledig zijn
- het wettelijk criterium tijdigheid behandelen van de aanvragen tot registratie
- het wettelijk criterium handhavend optreden

In het onderzoek neemt de inspectie de Code Interbestuurlijke Verhoudingen en de Wet Revitalisering Generiek Toezicht in acht. De inspectie vertrouwt erop dat een gemeente haar taken goed uitvoert. In haar streven naar zo min mogelijke regeldruk wordt een gemeente tijdens een nader onderzoek alleen dan om nadere verantwoordingsinformatie gevraagd, wanneer de inspectie signalen heeft dat de taak onvoldoende wordt uitgevoerd. Zijn er geen signalen dan beperkt de inspectie zich tot de uitspraken van de gemeente. Hierbij gaat zij ervan uit dat de gemeentelijke contactpersoon de vragen van de inspectie naar eerlijkheid beantwoordt. Om dit onderzoek uit te kunnen voeren is gebruik gemaakt van de door de gemeente geleverde documenten, informatie uit GIR handhaven en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon.

Uitkomst van dit onderzoek is een oordeel met bijbehorende status. De beoordeling van de inspectie is een momentopname. Toezicht houden en handhaven zijn dynamische processen, die onderhevig zijn aan allerlei invloeden zoals wijzigingen in wet- en regelgeving.

¹ <http://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/publicaties/nieuw-toezichtkader-en-waarderingskader-kinderopvang.html>

2. BEVINDINGEN

Toezichthistorie

De gemeente heeft op 22 mei 2013 een A status ontvangen van de inspectie.

Algemene bevindingen

De bevindingen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de door de gemeente geleverde documenten, informatie uit GIR handhaven en informatie uit de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon.

De huidige contactpersoon bij de gemeente Uden is eind 2015 tijdelijk aangesteld bij de gemeente om onder andere de taken voor kinderopvang en peuterspeelzalen bij te werken en achterstanden in te halen die o.a. zijn ontstaan door het openvallen van een vacature. Inmiddels is een nieuwe medewerker aangetrokken die in de aankomende periode wordt ingewerkt en de taken voor kinderopvang zal overnemen. Onder deze taken vallen op dit moment niet alleen het actualiseren van het register, afspraken met de GGD over inspecties, maar ook de handhaving mocht de GGD een handhavingsadvies geven.

De taken voor kinderopvang en peuterspeelzalen maken deel uit van een groter takenpakket van de huidige contactpersoon en nieuwe medewerker bij de gemeente. Voor een goede inbedding van de taken zijn momenteel gesprekken gaande met de teamleider over de ruimte in tijd en onderlinge afstemming en samenwerking tussen de medewerkers van de uitvoering en handhaving en of mogelijk de handhaving ondergebracht zal worden bij de afdeling handhaving van de gemeente. De tijd waarin de huidige contactpersoon en de nieuwe contactpersoon gezamenlijk aan dit dossier werken zal gebruikt worden om het een en ander hiervoor te af te stemmen binnen de gemeente.

De GIR handhaven wordt sinds het aantreden van de huidige contactpersoon inmiddels weer gebruikt, en bijgewerkt en de nieuwe medewerker volgt daartoe de nodige cursusdagen.

Binnen de gemeente wordt nu door de contactpersoon ingezet op gezamenlijk optreden en samenwerken vanuit de gemeente en GGD waar dat kan, bijvoorbeeld een gezamenlijke inspectie van GGD en brandweer en de afdeling handhaving van de gemeente.

Er wordt ook overlegd met de GGD over de uitvoering van de inspecties en de handhaving.

De contactpersoon heeft opgemerkt dat de gemeente het handhavingsbeleid voor kinderopvang dit jaar wil actualiseren.

Bevindingen LRKP

De inspectie beoordeelt de uitvoering van het LRKP als 'op orde', indien de in het register opgenomen gegevens juist, volledig en actueel zijn verwerkt.

Op basis van de gegevens uit de jaarverantwoording van 2014 en de steekproef constateert de inspectie afwijkingen. Zo wijkt bij een peuterspeelzaal het aantal kindplaatsen in werkelijkheid af van het register.

De contactpersoon verklaart dat dit wordt opgepakt en gecorrigeerd en dat bij de overdracht naar de nieuwe medewerker aandacht voor deze taak zal zijn.

Bevindingen tijdig behandelen aanvragen tot registratie

De inspectie beoordeelt de tijdigheid van de nieuwe aanvragen als 'op orde', indien alle nieuwe aanvragen binnen de wettelijke termijn van tien weken in behandeling worden genomen en in het LRKP worden geregistreerd.

Op basis van de gevoerde gesprekken met de gemeentelijke contactpersoon, constateert de inspectie afwijkingen in het uitvoeren van dit wettelijk criterium. Een aanvraag in 2015 is over de termijn heen geschoten. Onbekend is waardoor dit is gekomen. Een overzicht

van de nieuwe aanvragen is niet aangeleverd. De contactpersoon heeft verklaard dat de afstemming tussen de uitvoering van de registraties en de verantwoordelijke voor kinderopvang beter kan en neemt dit mee in de werkafspraken bij het inwerken van de nieuwe medewerker.

Bevindingen uitvoering van de verplichte jaarlijkse onderzoeken

De inspectie beoordeelt de gemeentelijke uitvoering op het criterium uitvoering van de onderzoeken als 'op orde', indien alle onderzoeken voor registratie, onderzoeken drie maanden na registratie, alle verplichte jaarlijkse onderzoeken (inclusief de vve basisvoorwaarden) en minimaal vijf procent van de VGO 's (gastouder-voorzieningen) zijn uitgevoerd.

Uit de jaarverantwoording over 2014 blijkt dat de gemeente aan de 100%-norm heeft voldaan. Dat wil zeggen dat alle verplichte jaarlijkse onderzoeken zijn uitgevoerd. De contactpersoon geeft aan dat de vooruitzichten voor 2015 positief zijn.

Bij het doorlopen van het register is wel geconstateerd dat bij een enkele locatie geen rapport was bijgevoegd. Dit is hersteld door het rapport alsnog toe te voegen in het register.

Er zijn verder geen zorgen over de uitvoering van de jaarlijkse inspecties. Ook de steekproef bij de gastouders is gehaald en is voor het jaar 2015 reeds gestart. De gemeente heeft in de GIR zicht op de planning van de GGD en kan zo de voortgang monitoren.

Bevindingen Handhaving

De inspectie beoordeelt de handhaving als 'op orde' indien de inspectierapporten met handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid. Daarnaast wordt gekeken naar de voortvarendheid van de handhaving.

- *Door actief gebruik te maken van handhavingsbeleid waarborgt de gemeente rechtsgelijkheid, transparantie en uniformiteit. Het ligt voor de hand dat handhavingsadviezen conform het eigen handhavingsbeleid uitgevoerd worden. Indien in incidentele gevallen van het handhavingsbeleid afgeweken wordt, is het zaak dat dit beargumenteerd wordt gedaan.*
- *Bij uitgaande handhavingsbrieven is het van belang dat alle geconstateerde tekortkomingen benoemd worden met daarbij de verschillende hersteltermijnen.*
- *Na het verlopen van elke hersteltermijn is het zaak dat een herinspectie/ incidenteel onderzoek (of op locatie of een dossieronderzoek) wordt uitgevoerd om te onderzoeken of de tekortkoming is opgelost.*
- *Tot slot is het belangrijk dat de gemeente zich maximaal inspant om het doel van het handhavend optreden door de gemeente te realiseren, namelijk zorgen dat tekortkomingen in de kwaliteit zo snel mogelijk opgeheven worden (conform het gemeentelijk beleid). Dus indien nodig is het zaak dat de gemeente andere instrumenten inzet (escalatie) voor het bereiken van het uiteindelijke doel.*

Om de uitvoering van de handhavingstaak te beoordelen is er door de inspectie een autorisatie opgevraagd bij de contactpersoon voor GIR Handhaven. De inspectie heeft een aantal dossiers geselecteerd. Deze zijn betrokken in het nader onderzoek. Van deze dossiers heeft de inspectie de aanwezige handhavingscorrespondentie beoordeeld.

Bij het nader onderzoek is geconstateerd dat de gemeente Uden een achterstand heeft in de werkvoorraad en/of een aantal afgeronde inspectierapporten met tekortkomingen waarvan het advies om te handhaven nog niet is opgepakt.

De gemeente heeft een handhavingsbeleid voor kinderopvang uit 2011 en heeft derhalve de laatste ontwikkelingen niet meegenomen. De contactpersoon heeft reeds in de gemeente besproken dat het beleid geactualiseerd moet worden en daarbij gelijk een toetsingskader wordt ingevoerd ter beoordeling van de geschiktheid van de locaties. Dit naar aanleiding van een casus die in de gemeente Uden heeft gespeeld.

De uitvoering van de handhaving is in het afgelopen jaar blijven liggen omdat niet was voorzien in de invulling van de vacature. Dat is ook de reden waarom de huidige contactpersoon is aangetrokken. Het is de bedoeling dat de taken voor kinderopvang en peuterspeelzalen, waaronder ook de achtergebleven handhaving van 2015 wordt bijgewerkt.

De gemeente is reeds met de GGD in overleg over de aanpak van de achterstand in de handhaving. Alsnog een juridisch handhavingstraject inzetten op rapporten uit 2015, vindt de gemeente niet passend. De afspraken met de GGD zijn daarom gericht op het naar voren halen van de inspecties waarop een handhavingsadvies is gegeven in 2015, de houders van deze locaties een waarschuwingsbrief daarover toe te zenden en zo in 2016 hernieuwd de handhaving op te pakken.

De gemeente heeft ook in 2015 geen nadere onderzoeken ingesteld om te inspecteren of houders zich hebben verbeterd na geconstateerde tekortkomingen.

Op dit moment wordt de GIR Handhaven gebruikt als een systeem om werkvoorraden en planning van acties bij te houden. De nieuwe medewerker volgt de cursussen om straks met de GIR te kunnen werken en het systeem weer beter te kunnen gebruiken.

Uit een steekproef van een aantal handhavingsadviezen uit 2015 is gebleken dat geen directe handhavingsactie is ingezet. Hieruit blijkt dat de handhaving niet op orde is. De locaties waar in 2015 tekortkomingen zijn geconstateerd worden nu wel met voorrang in 2016 geïnspecteerd.

Het actualiseren van het handhavingsbeleid en het adequaat reageren op geconstateerde tekortkomingen is een verbeterpunt voor de gemeente. Daarnaast is het van belang dat de gemeente middels een nader onderzoek controleert of de handhaving het gewenste effect heeft bij de aangeschreven houder.

3. OORDEEL

De beoordeling is uitgevoerd op basis van de actuele stand van zaken in de gemeente Uden. De gemeente Uden ontvangt van de inspectie een B- status (aangepast-arrangement).

Dit wil zeggen dat de inspectie één of meerdere tekortkomingen heeft geconstateerd. De tekortkomingen zijn zodanig dat de inspectie van mening is dat de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaak voor kinderopvang en peuterspeelzalen niet op orde is. De inspectie constateert dat de gemeente Uden tekortkomingen heeft op:

- wettelijk criterium Landelijk Register voor Kinderopvang en Peuterspeelzalen moet actueel, juist en volledig zijn
- wettelijk criterium tijdigheid behandelen van de aanvragen tot registratie
- wettelijk criterium handhavend optreden

De gemeente heeft in het nader onderzoek aangegeven mee te werken aan het verbetertraject.

Onderbouwing van het oordeel

Op basis van de geconstateerde feiten tijdens het nader onderzoek blijkt dat de gemeente de uitvoering van de wettelijke taken voor kinderopvang en peuterspeelzalen niet op orde heeft.

Landelijke Register kinderopvang en peuterspeelzalen

Niet alle wijzigingen in het register zijn juist, volledig en actueel verwerkt en dit leidt tot een negatieve beoordeling van de inspectie op dit wettelijk criterium.

De gemeente heeft geen duidelijke afspraken gemaakt over informatie uit inspectierapporten. Dit heeft er toe geleid dat bijvoorbeeld het aantal kindplaatsen van een locatie niet juist is weergegeven in het register.

Tijdigheid nieuwe aanvragen

Niet alle aanvragen zijn in 2014/2015 tijdig afgehandeld, binnen de tien weken-termijn, en al dan niet geregistreerd in het LRKP. Dit leidt tot een negatieve beoordeling van de inspectie op dit wettelijk criterium.

Verplichte jaarlijkse onderzoeken

Niet alle jaarlijks verplichte onderzoeken zijn uitgevoerd in 2015. Dit leidt niet tot een negatieve beoordeling van de inspectie op dit wettelijk criterium. Een enkele locatie is niet geïnspecteerd in het afgelopen jaar. De steekproef op gastouders is wel volledig uitgevoerd en er zijn geen zorgen over de uitvoering van de inspecties in 2016.

Handhaving

Ten aanzien van de handhaving heeft de inspectie vanuit het GIR systeem diverse rapportages geselecteerd om de uitvoering van de handhaving te toetsen. Uit het onderzoek op dossierniveau en uit de gesprekken concludeert de inspectie dat de gemeente niet actief en niet met regelmaat voortvarend handhaaft. De gemeente heeft de handhavingstaak onvoldoende uitgevoerd. In verband met een openstaande vacature zijn de inspectierapporten met handhavingsadvies blijven liggen.

Dit leidt tot een negatieve beoordeling van de inspectie op dit wettelijk criterium.

Hierbij is het volgende overwogen:

- De gemeente gaat voorbij aan haar beginselplicht tot handhaving
- De gemeente zet geen nader onderzoeken in
- De gemeente ziet er onvoldoende op toe dat tekortkomingen worden opgelost

De inspectie vindt dat de continuïteit voor de uitvoering van de wettelijke taken niet is gewaarborgd. De inspectie komt op basis van haar weging van alle bevindingen tot het oordeel dat de gemeente Uden de uitvoering van haar toezicht- en handhavingstaak niet op orde heeft.

Op korte termijn neemt de inspectie contact op met de gemeentelijke contactpersoon om door te nemen hoe er door de gemeente invulling wordt gegeven aan het proces en de inhoud van het verbetertraject met als doel de tekortkomingen zo snel mogelijk op te heffen. De gemeente doet in overleg met de inspectie een voorstel voor een nieuw ijkmoment waarop de inspectie opnieuw beoordeelt of de gemeente Uden haar wettelijke taken op orde heeft.

4. ZIENSWIJZE

De gemeente Uden heeft aangegeven geen gebruik te willen maken van het indienen van een zienswijze op het rapport.

Of

De gemeente Uden heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het rapport.

OF

Ingediende zienswijze van de gemeente.

"De Inspectie van het Onderwijs houdt ook toezicht op de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in alle Nederlandse gemeenten die middelen ontvangen voor onderwijsachterstandenbeleid. Na de vve-bestandsopname is overgeschakeld op signaalgestuurd toezicht. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van vve in een gemeente als daar aanleiding toe is, bijvoorbeeld bij signalen. Op de website van de inspectie vindt u een overzicht van de rapporten per gemeente en de rapporten op locatieniveau. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijs/vve".